

**Vejledning om økonomisk støtte fra
Globaliseringsfonden
(EGF)**

Februar 2010

1. Indledning

Denne vejledning knytter sig til bekendtgørelse nr. 1223 af 09/12/2009 om administration af økonomisk støtte fra Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringsfonden.

Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) yder en individuel, tidsbegrænset engangsstøtte til arbejdstagere, som er personligt hårdt ramt af afskedigelser som følge af gennemgribende strukturelle ændringer i verdens handelsmønstre. For ansøgninger, der indgives inden den 31. december 2011 yder Globaliseringsfonden også støtte til arbejdstagere, der bliver afskediget som en direkte følge af den internationale finansielle krise. Formålet er at hjælpe de berørte arbejdstagerne med at finde ny beskæftigelse, og at fastholde denne.

Fonden finansierer ikke omstrukturering af virksomheder.

Retsgrundlaget er Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1927/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 546/2009 af 18. juni 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 1927/2006 om oprettelse af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen. Forordningen er gældende i perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Erhvervs- og Byggestyrelsen har det nationale ansvar for anvendelsen af fondens midler i Danmark. Selve implementeringen sker oftest regionalt af de regionale parter.

2. Støttekriterier

For at der kan ansøges midler fra Globaliseringsfonden skal en af følgende tre betingelser være opfyldt:

- a) Mindst 500 afskedigelser i en virksomhed i løbet af en firemåneders periode, inkl. afskedigelser hos leverandører eller hos producenter i efterfølgende produktionsled, eller
- b) Mindst 500 afskedigelser i en NACE 2-sektor¹ i en eller to sammenhængende regioner på NUTS II-niveau² i løbet af en nimmåneders periode
- c) På små arbejdsmarkeder eller under særlige omstændigheder, der er behørigt begrundet af medlemsstaten, kan der ansøges, selvom betingelserne i a) eller b) ikke fuldt ud er opfyldt.

Ovennævnte perioder på henholdsvis fire og ni måneder kaldes referenceperioden. Der kan medtages afskedigelser både før og efter referenceperioden i litra a-ansøgninger. Der skal dog være 500 afskedigelser inden for referenceperioden. Det er en forudsætning, at fyringsårsagen er den samme, det vil sige på grund af en negativ globaliseringseffekt eller den finansielle krise.

Globaliseringsfonden opererer med tre typer af afskedigelser:

1. Fra den dag, hvor arbejdsgiveren giver den enkelte arbejdstager meddelelse om afskedigelse eller opsigelse af arbejdstagerens ansættelseskontrakt

¹ Brancheopdeling

² Landsopdeling. NUTS II-niveau er i Danmark regionerne.

2. Fra den dag, hvor ansættelseskontrakten faktisk opsiges før dens udløb, eller
3. Fra den dag, hvor arbejdsgiveren underretter den kompetente offentlige myndighed om de planlagte kollektive afskedigelser.

For hver af de pågældende virksomheder skal det specifikt oplyses, hvilken type afskedigelserne tilhører.

I litra a-ansøgninger kan der medtages afskedigede i leverandørvirksomheder, samt før og efter referenceperiodens start, dog kun frem til EU-Kommissionens afgørelse af ansøgningen.

For så vidt angår litra b-ansøgninger kan der ikke medtages afskedigelser før eller efter referenceperioden, da perioden er på ni måneder. Der kan endvidere ikke medtages afskedigelser hos leverandører eller efterfølgende produktionsled i litra b-ansøgninger.

Ansatte på fordelingsordning kan ikke medtages, da disse ikke falder ind under ovennævnte tre typer af afskedigelser.

3. Ansøgning om støtte

Ansøgning samt relevante bilag indsendes til Erhvervs- og Byggestyrelsen i et ansøgningsskema, der er udarbejdet af EU-Kommissionen. Erhvervs- og Byggestyrelsen ansøger EU-Kommissionen, som indstiller til EU-Parlamentet og rådet. Processen forventes at tage 3-6 måneder. Erhvervs- og Byggestyrelsen forestår kontakten til Kommissionen.

Ansøgning skal indsendes til Erhvervs- og Byggestyrelsen senest 6 uger efter den dag, referenceperioden udløber. Styrelsen skal indsende ansøgningen til Kommissionen senest 10 uger efter den dag, referenceperioden udløber. Manglende overholdelse af fristen for indsendelse af ansøgningen til EU-Kommissionen medfører, at ansøgningen afvises. Det anbefales derfor, at kontakte Erhvervs- og Byggestyrelsen så tidligt som muligt i ansøgningsprocessen, for at få klarlagt tidsfrister mv.

Indhold

Ansøgningen skal bl.a. indeholde:

- 1) En detaljeret beskrivelse af de aktiviteter, der ønskes gennemført.
- 2) En velunderbygget analyse af sammenhængen mellem afskedigelserne og de gennemgribende strukturelle ændringer i verdens handelsmønstre eller den finansielle og økonomiske krise.
- 3) Dokumentation for antallet af afskedigelser, samt en identifikation af de virksomheder og sektorer, der gennemfører afskedigelser.
- 4) Oplysninger om, hvilke kategorier af arbejdstagere/ledige der rammes. Til dette skal der udarbejdes en DISCO-88 rapport.
- 5) En beskrivelse af det pågældende geografiske område og en redegørelse for afskedigelsernes forventede virkning på beskæftigelsessituationen.

6) Datoen/datoerne for, hvornår de individualiserede tilbud til de berørte ledige blev iværksat eller påtænkes at blive iværksat, samt en beskrivelse af de aktører, der forventes at deltage i projektet.

7) Et budget i Euro. Dette er et skema udarbejdet af EU-Kommissionen.

Der henvises i øvrigt til forordning nr. 1927/2006 artikel 5.

Dansk er et officielt EU-sprog, og ansøgningen kan skrives på dansk, hvis det ønskes. Erhvervs- og Byggestyrelsen anbefaler dog af hensyn til sagsbehandlingstiden, at ansøgningen udfærdiges på engelsk. Det er muligt at indsende en oversat version af ansøgningen efter indsendelse af den officielle ansøgning.

Erhvervs- og Byggestyrelsen anviser nærmere, hvilke oplysninger, der som minimum skal fremskaffes, for at der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at indsende en ansøgning til EU-Kommissionen.

Erhvervs- og Byggestyrelsen udarbejder tilsagn med angivelse af blandt andet støttebeløbs størrelse, det godkendte projektbudget samt en række vilkår, herunder bevillingsperioden og udbetalingen af støttebeløb, samt krav til rapporter, regnskaber, kontrol, revision og evaluering.

Gældende EU-regler og dansk lovgivning skal overholdes.

Garantistillelse

Erhvervs- og Byggestyrelsen stiller som betingelse for tilsagn om støtte, at ansøger stiller en garanti over for styrelsen til sikkerhed for eventuel tilbagebetaling af midler fra Globaliseringsfonden, som EU-Kommissionen måtte stille krav om over for den danske stat. Garantien skal stilles i form af en anfordringsgaranti eller lignende.

4. Støtteberettigede foranstaltninger

Der kan ydes økonomisk støtte til aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, der indgår i en samordnet pakke af individualiserede tilbud, som tager sigte på at reintegrere ledige arbejdstagere på arbejdsmarkedet, bl.a.:

- a) bistand til jobsøgning, erhvervsvejledning, skræddersyet efteruddannelse og omskoling, herunder opbygning af it-kundskaber og certificering for opnået erfaring, hjælp til genplacering og iværksætterkurser eller hjælp til start af egen virksomhed
- b) særlige tidsbegrænsede foranstaltninger, såsom jobsøgningstillæg, mobilitetstillæg eller tillæg til personer, der deltager i livslang læring og uddannelsesaktiviteter
- c) incitamenter, især for ugunstigt stillede eller ældre arbejdstagere, med henblik på at beholde dem på arbejdsmarkedet eller få dem til at vende tilbage dertil.

Som eksempel på aktiviteter, der kan udøves under litra b, kan nævnes kørepenge. Det bemærkes dog, at dagpenge, kontanthjælp eller SU kan blive modregnet over for den enkelte ledige efter de danske regler.

Der ydes ikke støtte fra Globaliseringsfonden til passive socialsikringsforanstaltninger, f.eks. arbejdsløshedsunderstøttelse, og støtte fra fonden kan ikke erstatte foranstaltninger, som virksomhederne skal gennemføre i henhold til national lovgivning eller kollektive overenskomster.

Der skal desuden være komplementaritet med foranstaltninger, der gennemføres med støtte fra Den Europæiske Socialfond.

Aktiviteterne skal være målrettet de ledige, dvs. at de skal medvirke til, at få de ledige i arbejde igen.

Aktiviteterne skal supplere medlemsstatens ordinære foranstaltninger, dvs. at der ikke kan søges om midler til aktiviteter, der i forvejen er finansieret af offentlige midler eller af andre EU-fonde i medlemslandene. Et projekt skal således være additionelt. Ved additionalitet forstås, at globaliseringsfondsstøttede aktiviteter skal være supplerende i forhold til den aktivitet, der ville finde sted uden støtten. Ansøger må således som minimum erklære, at projektgennemførelsen ikke ville kunne ske i samme omfang. Kravet om additionalitet betyder også, at der ikke kan ydes tilskud til projekter, hvor alene lovkrav har begrundet projekternes gennemførelse.

Aktiviteterne skal gennemføres på en tidsperiode på maksimalt 24 måneder efter indsendelse af ansøgningen til Kommissionen, eller 24 måneder efter det tidspunkt, hvor aktiviteterne påbegyndes, forudsat, at den sidstnævnte dato ikke falder senere end tre måneder efter den dag, hvor ansøgningen blev indgivet.

Der skelnes ikke mellem offentlige og private arbejdstagere. Afskedigelserne skal dog kunne begrundes med finanskrisen eller globaliseringseffekten.

5. Finansiering, regnskab og revision

Finansiering

Der kan maksimalt gives 65 % i støtte fra Globaliseringsfonden. De 35 % i medfinansiering skal komme fra private eller offentlige aktører i de enkelte medlemsstater.

Der kan søges om midler til teknisk assistance. Det anbefales, at styrelsen og andre sammenlagt søger om max. 4 %, hvilket EU-Kommissionen vil godkende uden at stille spørgsmål. Såfremt der søges om mere end 4 %, kræves der en saglig begrundelse herfor. Der er tale om en særskilt budgetpost.

Støtteberettigelsesdato

Der kan ydes støtte til godtgørelse af udgifter fra den dag, den pågældende medlemsstat begynder at yde individualiseret støtte til de berørte arbejdstagere, dvs., at de aktiviteter, der er beskrevet i ansøgningen er påbegyndt.

Aktiviteterne kan dog påbegyndes inden for egen regning og risiko, også før ansøgningen er indsendt til EU-Kommissionen. Der kan ikke medtages udgifter til planlægning og forberedelse af

aktiviteterne, medmindre der allerede er påbegyndt aktiviteter, som beskrevet i ansøgningen, over for mindst én ledig.

Regnskab

Ved projektets afslutning skal der udarbejdes en rapport og et revisorpåtegnet regnskab for projektet til Erhvervs- og Byggestyrelsen. Regnskabet skal udvise en samlet opgørelse over de faktisk bogførte, godkendte og betalte støttede udgifter og indtægter. Regnskabet og rapporten skal underskrives af den projektansvarlige.

Erhvervs- og Byggestyrelsen anviser nærmere i vilkårene for støtte, hvilke oplysninger der som minimum skal indgå i rapporten og regnskabet.

Rapporten og det revisorpåtegnede regnskab skal indsendes til Erhvervs- og Byggestyrelsen senest tre måneder efter projektets afslutning, med mindre andet aftales.

Udgifterne skal være dokumenteret afholdt og betalt. Der skal for alle bilag være revisionsspor som relaterer udgiften til projektet. Alle udgiftsbilag skal opbevares i mindst tre år, efter at den økonomiske støtte fra Globaliseringsfonden er afsluttet.

Revision

Revision udføres af en godkendt revisor, der skal være optaget i det register over godkendte revisorer (Revireg), som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fører i medfør af lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) § 2, stk. 2, eller af Rigsrevisionen.

6. Støtteberettigede omkostninger

Projekttyperne og det administrative setup for projekter under Globaliseringsfonden har meget til fælles med projekter under Den Europæiske Socialfond. Derfor anvendes samme administrative grundlag, og grundprincipperne for støtteberettigede omkostninger følger de til enhver tid gældende regler for Den Europæiske Socialfond i Danmark. Reglerne er tilgængelige på www.regionalt.dk.

Særligt skal fremhæves:

Projektrelevans

Det er en forudsætning for støtteberettigelse, at en given udgift er relevant og relateret til det projekt, hvortil der ydes tilskud. Ved en projektrelevant udgift forstås en udgift, der er nødvendig for det bevilgede projekts gennemførelse, og som afholdes inden for projektperioden og betales inden tilskuddets udbetaling.

Aktiviteterne skal have fokus på de ledige. Der kan kun medtages udgifter i projektet, som kan relateres til de ansøgte aktiviteter og de enkelte deltagere. Der kan ikke medtages flere deltagere, eller nye aktiviteter ud over det ansøgte.

Sund finansforvaltning

Ved gennemførelse af et globaliseringsfondsprojekt modtages der offentlige midler. Midlerne skal derfor administreres i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning, dvs. i overensstemmelse med principperne om sparsommelighed, produktivitet og effektivitet. Det skal altid kunne sandsynliggøres, at et projekt ved afholdelsen af en udgift har fået en relevant modydelse, og at der er et rimeligt forhold mellem pris, kvalitet og ydelse.

7. Udbud

Gældende EU-regler og dansk lovgivning vedrørende udbud/licitation skal overholdes. Information om udbudsreglerne findes på www.ks.dk/udbudsomraadet.

For ethvert projekt skal det vurderes, om støttemodtager er omfattet af EU's udbudsregler, og om projektet involverer køb af varer eller tjenesteydelser, som er omfattet af udbudsreglerne. Der henvises til www.ks.dk/udbudsomraadet/, hvor man også kan se tærskelværdierne for, hvornår køb af varer eller tjenesteydelser er omfattet af reglerne. Udgifter til professionel rådgivning om udbudsreglerne og til bistand til gennemførelse af et udbud i relation til projektet kan medtages i tilskudsgrundlaget.

EU-domstolen lægger i øvrigt vægt på, at også projekter, som ligger "tæt på" tærskelværdierne, skal opfylde principperne i udbudsreglerne.

Uanset om projektet ligger over eller under tærskelværdierne, gælder EU-rettens og dansk rets principper om ligebehandling og gennemsigtighed, som blandt andet indebærer, at ordregiveren skal sikre en fair og lige behandling af potentielle tilbudsgivere. Endvidere bør støttemodtager ved ethvert større køb indhente alternative, skriftlige bud for at dokumentere, at princippet om sparsommelighed er overholdt. Såfremt indkøb er foretaget i henhold til SKI-aftalen, betragtes dette som dokumentation for, at kravet om sparsommelighed er overholdt.

Hvis projektet vedrører køb af bygninger og lignende under udbudsgrænserne samt vare- og tjenesteydelseskontrakter med en værdi på over 500.000 kr., skal tilbudslovens regler overholdes. Der henvises til www.ks.dk/udbudsomraadet/.

Dokumentation for overholdelse af udbudsreglerne, herunder samtlige indkomne tilbud, annoncer, beslutningsreferater og lignende, skal - som projektets øvrige regnskabsmateriale - opbevares i mindst tre år, efter at den økonomiske støtte fra Globaliseringsfonden er afsluttet.

8. Statsstøtte

Der kan være en risiko for, at statsstøttereglerne medfører begrænsninger i forhold til Globaliseringsfondens anvendelse.

Som udgangspunkt betragtes en støtte som statsstøtte, når følgende fem kriterier alle er opfyldt:

1. Støtten skal ydes af staten eller ved hjælp af statsmidler (gælder al offentlig støtte)
2. Virksomhederne, som tildeles støtten, skal opnå en fordel, som de ikke ville opnå på normale forretningsmæssige vilkår
3. Støtten skal tildeles visse virksomheder eller produktioner, dvs. ordningen skal være selektiv og ikke generel
4. Støtten skal fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene
5. Støtten skal have samhandelspåvirkning

Statsstøtte er kun relevant i forhold til virksomheder og ikke privatpersoner. Det EU-retlige virksomhedsbegreb indebærer dog, at en enhed, uanset dens retlige status og finansieringsmåde, betragtes som en virksomhed, såfremt enheden udøver økonomisk aktivitet. Økonomisk aktivitet er defineret som udbydelsen af varer eller tjenester på markedet. Det er i denne henseende ikke et krav, at enheden opererer med profit for øje. Det har heller ikke nogen betydning, at aktiviteterne normalt varetages af det offentlige, eller at varen eller tjenesteydelsen leveres gratis.

9. Persondataloven

Alle støttemodtagere, projektdeltagere og andre personer, der er tilknyttet et globaliseringsfondsprojekt, og hvis personoplysninger registreres elektronisk, skal have udleveret en kopi af skrivelsen "Information om Persondataloven". Skrivelsen udsendes sammen med styrelsens tilsagn.

Det påhviler støttemodtager at sikre, at den enkelte deltager/medarbejder er gjort bekendt med skrivelsen og skriftligt accepterer, at personoplysninger registreres og behandles i it-systemet.

Såfremt der gøres indsigelse mod, at oplysningerne registreres og behandles, vil det betyde, at der ikke vil kunne gives tilskud fra Globaliseringsfonden til den pågældende persons deltagelse i projektet.

10. Yderligere oplysninger

Yderligere oplysninger om Globaliseringsfonden er tilgængelige på <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=da&catId=326>.

Erhvervs- og Byggestyrelsen administrerer den økonomiske støtte til Danmark, der bliver udbetalt fra Globaliseringsfonden.

Erhvervs- og Byggestyrelsen kan kontaktes på adressen: Vejløvej 29, 8600 Silkeborg, tlf.nr. 35 46 64 00 og e-mail: postu@ebst.dk.